

ДОКЛАД

НА

ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО АГРАРНИ НАУКИ И ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ
НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА

„АГРОХИМИЯ“

ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 6.1. РАСТЕНИЕВЪДСТВО, ОБЛАСТ НА ВИСШЕ
ОБРАЗОВАНИЕ 6. АГРАРНИ НАУКИ И ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

в Аграрен университет – Пловдив

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АС НА НАОА,

Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Агрохимия“ от професионално направление 6.1. Растениевъдство, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина в Аграрен университет – Пловдив.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал.2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
3. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016г.
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
5. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №30/ 16.12.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол №21/ 15.09.2022 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ в институцията	По документи
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №35/ 07.12.2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №02/ 26.01.2023 г.
5.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	Протокол №03/ 08.02.2023 г.

Според полученото становище от оценяваната институция, в доклада на ПКАНВМ не са открити фактически несъответствия.

Оценяването по процедурата е осъществено от Експертна група в състав:

1. Доц. д-р Галя Панайотова – Тракийски университет – гр. Стара Загора (пенсионер) – ръководител на ЕГ
2. Доц. д-р Албена Иванова – Технически университет – гр. Варна
3. Ангел Иванов – студент в Русенски университет „А. Кънчев“

Наблюдаващ процедурата от ПКАНВМ: Проф. д-р Драгомир Пламенов

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната акредитация на докторската програма „Агрохимия“ Акредитационният съвет на НАОА е дал оценка **9,18 (девет цяло и осемнадесет стотни) с 1 препоръка:**

1. Да се повиши участието на докторантите в международен научен обмен и специализации в чужбина.

През наблюдавания период партниращите институции, с които университетът има сключени споразумения и е налице възможност за изходяща мобилност на обучаваните в АУ (бакалаври, магистри и докторанти) е 75 от 22 държави. Броят на институциите е увеличен почти двойно в сравнение с 2012 г., когато са 43. В отговор на препоръката са положени усилия да се осигурят максимален брой договори за сътрудничество по програма Еразъм и други програми, да се провеждат информационни дни, споделяне на опит. Изходящите мобилности на докторанти са ограничени през 2020 г. поради COVID епидемията. През периода 2015 - 2020 г. трима редовни докторанти по „Агрохимия“ са взели участие с доклади и постери в общо 19 научни форуми, от които 1 национален с международно участие и 18 в чужбина.

Препоръката е изпълнена частично по обективни причини.

Показатели за докторската програма:

Брой обучавани докторанти през периода на оценяване	3
Брой ново зачислени докторанти, по форми на докторантурата	1
· брой защитили	2
· брой отчислени с право на защита	1
· брой отчислени без право на защита	0
· брой обявени конкурси за прием на докторанти през периода на оценяване, по години.	-

3. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

Стандарт 1 „Политика за осигуряване на качеството“

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма

1.1.1. Обучението по докторската програма е в съответствие с мисията, целите и задачите на образователния процес в Аграрен университет-Пловдив. Поставените цели във Факултета по Агрономство, катедра Агрохимия и Почвознание, в които се провежда обучението по докторската програма „Агрохимия“, са в унисон със ЗВО, ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, със стратегическите насоки за висше образование в България и Европейския съюз. Целта на докторската програма по „Агрохимия“ е подготовка на висококвалифицирани специалисти по агрохимия, които познават и владеят съвременни методи за успешно изследване, разработване, обобщаване и решаване на актуални въпроси в агрохимията и опазване на почвите.

1.1.2. В АУ-Пловдив от 2005 г. се прилага Система за управление на качеството съгласно ISO 9001:2000, както и на указанията ISO/IWA 2: Системи за управление на качеството като средство за постигане на високо качество на образованието и постигане на съответствие с европейските изисквания. Качеството на обучение се ръководи от Централна комисия по качеството. В Наръчника по качеството са отразени принципите на цялостната система за управление на качеството в АУ. Обучението по докторската програма по „Агрохимия“ в АУ се

осъществява при спазване на нормативните документи, правилата и процедурите от внедрената Система за управление на качеството. През последните 5 години периодично са извършвани вътрешни одити за качеството на обучение на докторската програма, както и за съответствие на учебната документация и седмичния разпис. Установена е липса на нарушения. През 2018 г. е извършен външен независим одит на СУК на АУ, приключил с висока оценка.

1.1.3. В АУ-Пловдив са утвърдени наредби и правилници, които са гаранция за качеството на обучение и на научните изследвания. При атестиране на академичния състав се отчита преподавателската и изследователската дейност и ръководство на дипломанти и докторанти. Привличането на студенти и докторанти в изследователската дейност носи допълнителни точки при оценяване на научни проекти. Въведен е механизъм за стимулиране на НИД с проект „Подкрепа на публикационната дейност“. От 2020 г. средствата по проекта се използват за финансиране на публикации в списания с импакт фактор/ранг. Предимство се дава на колективи с участие на нехабилитиран преподавател, студент или докторант. Връзката между научните изследвания по специалността и обучението по докторската програма е представена в 20 броя съвместни публикации на обучаваните докторанти и хабилитираните учени, публикувани в научни списания и сборници от конференции.

1.1.4. Етичният кодекс на АУ-Пловдив регулира поведението и отношенията между членовете на университетската общност при осъществяване на дейностите, съобразен с Вътрешните правила на университета и нормите на академичната етика. Учредена е Комисия по етика и академично единство с регламентирани функции в Правилник за работа на комисия по етиката. В Комисията не са постъпвали жалби от докторанти по Агрохимия. Не са констатирани прояви на дискриминация. Приети са „Правила и процедури за предотвратяване, установяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство“, публично оповестени на електронната страница на АУ. През последните пет години в процеса на обучение и защита на докторски дисертации по Агрохимия не са установени опити за плагиатство и изпитни измами.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

Докторската програма по „Агрохимия“ е организирана в съответствие с мисията и целите на АУ-Пловдив и съвременните тенденции в научната специалност, извършва се съобразно действащите законови и нормативни документи на държавно и университетско равнище..

Цялостната дейност за обучение по докторската програма е напълно подчинена на функциониращата „Система за управление на качеството“, на националните и университетските нормативни документи.

В АУ-Пловдив и ФА се прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научни изследвания и обучение по докторската програма. В конкретния случай взаимовръзката е представена в 20 броя публикувани съвместни публикации на обучавания докторант и хабилитираните ръководители.

В АУ е разработен и утвърден Етичен кодекс и Правилник за работа на Комисията по етика. В катедра „Агрохимия и Почвознание“ на ФА няма констатирани прояви на изпитни измами и плагиатство. Няма заявени жалби за допускане на дискриминация спрямо докторанти.

Стандарт 2. „Разработване и одобряване на програмите“

Критерий 2.1. „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“

2.1.1. Програмите в ОНС „Доктор“ се разработват в съответствие със Стратегията за развитие на висшето образование и законовата база в РБългария, институционалната документация и приетите поднормативни правилници на АУ-Пловдив. ДП по професионалното направление се разработва съгласно съвременните постижения в областта на агрохимията, посочват се очакваните резултати. Обучението на докторанта се

осъществява съгласно Индивидуален учебен план с посочени всички научноизследователски и образователни дейности, участие в обучителни курсове, със съответен брой кредити. Получилите ОНС „Доктор“ по специалност Агрохимия в АУ получават квалификация за: провеждане на изследвания в областта на агрохимията в научни и изследователски институции; като преподаватели в университети; като специалисти, експерти и управленски кадри в организации.

2.1.2. В АУ има разработени и оповестени методически процедури за разработване и прилагане на учебната документация за ОНС „Доктор“. Разработване, одобрение и прилагане на учебната документация по докторската програма „Агрохимия“ в АУ е съгласно Правилник за прием, обучение и движение на студенти, специализанти и докторанти и Методически стандарти и процедури за разработване и поддържане на учебната документация в АУ-Пловдив. Провеждат се срещи между Университета и представители на бизнеса, с националните, регионалните и местните органи на властта, с които се обсъжда нуждата от конкретни земеделски специалисти, нивото на подготовка на младите специалисти и активности за повишаване на интереса на младите хора към научните изследвания

2.1.3. Разработването и прилагането на учебната документация по „Агрохимия“ се извършва съгласно утвърдени процедури, регламентирани в „Методически стандарти и процедури за разработване и поддържане на учебната документация в АУ - Пловдив“. Квалификационната характеристика е основа за определяне на изискванията към подготовката на докторантите. Утвърдената учебна документация за ОНС „Доктор“ включва Индивидуален учебен план, Програма, Отчет за изпълнение на индивидуалния учебен план, образци, които са качени в официалния сайт на АУ-Пловдив.

2.1.4. Анализът при планиране на всяка докторска програма включва обстойно изследване на необходимостта ѝ – актуалност на проблема и последващо приложение на резултатите в практиката и бизнеса, възможност за осигуряване на работно място след обучението. АУ-Пловдив поддържа контакти с български и чуждестранни университети, научни институти и организации, както и с представители на бизнеса. АУ - Пловдив е сред основните потребители на обучените кадри. Един от успешно защитилите докторанти по „Агрохимия“ понастоящем заема академичната длъжност главен асистент в АУ-Пловдив, катедра Земеделие и Хербология, а вторият работи във фирма в областта на земеделието.

2.1.5. Докторската програма по Агрохимия при АУ-Пловдив е напълно сравнима с програмите за подготовка на докторанти по научната специалност в ЛТУ-София, ТрУ- Стара Загора и ИПАЗР “Н. Пушкиarov”- София. Преподавателите от ФА на АУ-Пловдив поддържат дългогодишно ползотворно сътрудничество с колегите от изброените ВУ и институти. В АУ са създадени условия за мобилност на докторантите, както в България, така и извън страната. През периода 2015-2020 г. докторанти от научна специалност „Агрохимия“ не са реализирали мобилност.

2.1.6. Изпълнението на индивидуалния план на всеки докторант се следи от научния ръководител, ръководителя на обучаващата катедра, КС и ФС. Административният контрол за всяка индивидуална докторантура се извършва съгласно Правилника за прием, обучение и движение на студенти, специализанти и докторанти в АУ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в АУ, Правилника за административното обслужване на студенти и докторанти и Методическите стандарти и процедури за разработване и поддържане на учебната документация в АУ–Пловдив. В личното досие на всеки докторант се съхранява на хартиен носител цялостната документация. То съдържа пълна информация за документите за кандидатстване, неговото обучение и завършва със заповед за отчисляване.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

ДП по професионалното направление се разработва съгласно целите, които съответстват на съвременните постижения в областта на агрохимията.

В АУ има разработени и оповестени методически процедури за разработване, одобряване и периодично обновяване на учебната документация за ОНС „Доктор“.

Обучението по докторската програма се извършва с ясно поставени цели и задачи съгласно утвърдени процедури.

При разработване и актуализиране на докторските програми се анализира състоянието на пазара на труда, мнението на бизнеса, както и мнението на самите докторанти. Един от успешно защитилите докторанти по „Агрохимия“ понастоящем заема академичната длъжност главен асистент в АУ, катедра Земеделие и Хербология, а вторият работи във фирма в областта на земеделието.

Докторската програма по „Агрохимия“ е напълно съпоставима с предлаганото обучение в други ВУ по същата специалност в България и в чужбина, но през 2015-2020 г. докторанти от научна специалност „Агрохимия“ не са реализирали мобилност.

Всички процедурни действия, касаещи документацията по докторската програма „Агрохимия“ са съобразени с действащата държавна и вътрешноевропейска нормативна уредба.

Стандарт 3. „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към докторантите“

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1. Във ФА и катедра Агрохимия и Почвознание се провежда актуално обучение чрез съвременни образователни форми и методи, ориентирано към докторанта и базирано на научните постижения. Изградена е система от правила и дейности за стимулиране на мотивацията, научноизследователската и образователната дейност и инициативността на докторантите. Създадени са необходимите условия и предпоставки за провеждане на качествено, ефективно обучение на европейско равнище. Докторантите към катедрата имат възможност да посещават лекционни курсове в областта на докторската програма.

3.1.2. Обучението на докторантите по „Агрохимия“ се провежда на професионално ниво под ръководството на научните ръководители. Индивидуалния учебен план е базов документ за всяка докторантура, изготвя се от докторантите и научните им ръководители, обсъжда се от КС и се утвърждава от ФС. Научният ръководител носи отговорност за научната и професионална подготовка на ръководения от него докторант. При осъществяване на дейностите по учебния план се предвижда контрол за положени докторантски изпити, изведени от докторанта упражнения, приет годишен отчет, участие на докторанта в научна конференция или семинар, успешна защита на дисертация.

3.1.3. В съответствие с Методическите стандарти и процедури за разработване и поддържане на учебната документация в АУ - Пловдив, редовните докторанти по Агрохимия представят отчет за извършените дейности по индивидуалния учебен план в края на всяко тримесечие пред КС и годишно пред ФС. Докторантите се атестират от ФС в края на всяка академична година. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта и при нужда, съвместно с докторанта, се предлага актуализация на индивидуалния учебен план.

3.1.4. Образователната част от индивидуалния учебен план на докторантите в АУ-Пловдив, включително и тези с научна специалност „Агрохимия“, включва теоретична подготовка и полагане на изпити. Научната и експериментална дейност на докторанта се оценява чрез годишния отчет на докторанта за извършените дейности през съответния етап, който съдържа научна част и отчет за изпълнението на индивидуалния план. Осигурява се възможност на докторантите да оповестяват резултатите от своите проучвания на научни форуми и в специализирани списания. Тази дейност се подпомага финансово от АУ чрез приемането на финансови планове на докторантите. За оценка на придобитите по време на обучението знания и умения на докторантите се използва Системата за натрупване и трансфер на кредити.

3.1.5. За изразяване интересите на студентите и докторантите в АУ-Пловдив е създадена Комисия по жалби, отправени от студенти и докторанти, която има за цел да осигури безпроблемно протичане на отношенията между студенти/докторанти от една страна и преподаватели - от друга, както и жалби по процедури за присъждане на научни степени. За отчетния период 2015-2020 г. няма депозираните жалби от докторанти, обучавани в катедра Агрохимия и Почвознание на АУ-Пловдив.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Докторантите по научна специалност „Агрохимия“ се обучават чрез съвременни образователни форми и методи по индивидуален учебен план и чрез участие в колективни прояви.

Обучението на докторантите се провежда съгласно приетите индивидуални учебни планове при постоянен контрол от научния ръководител и съблюдаване на законовите изисквания за обучение на докторанти.

Индивидуалният учебен план регламентира обучението на докторантите. Резултатите от работата на всеки докторант се отчитат веднъж годишно пред ФС, редовните докторанти отчитат своята работа пред КС и в края на всяко тримесечие.

При обучението на докторантите по „Агрохимия“ се прилагат ясни и публично оповестени методи за оценяване – чрез полагане на изпити и чрез годишния отчет на докторанта.

В АУ-Пловдив функционира Комисия по жалби. За акредитационния период няма депозираните жалби от докторанти по специалността.

Стандарт 4. „Прием, развитие, признаване и дипломиране на докторантите“

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

4.1.1. В АУ са разработени процедури и вътрешно-нормативни документи, създадена е и функционира информационна система, която обхваща целия „жизнен цикъл“ на докторантите: прием на документи за докторанти, организация на конкурсни изпити по специалността и чужд език за ОНС „Доктор“, прием на докторанти, зачисляване, обучение, защита на докторска дисертация и последваща реализация.

4.1.2. В АУ са създадени условия за стимулиране на участието на докторанти в изпълнението на научноизследователски проекти в съответствие със Стратегията за развитието на научноизследователската дейност в АУ-Пловдив. През 2015-2020 г. обучаваните редовни докторанти по научната специалност не са участвали в научноизследователски или образователни проекти.

4.1.3. Докторантите по Агрохимия имат възможност за мобилности по Еразъм+ в 2 университета в Турция, 4 във Франция и 1 в Хърватска Докторантурата не се прекъсва по време на Еразъм мобилността като придобитите в чужбина кредити и работата по дисертация се признават за част от обучението. За отчетния период няма реализирани изходящи мобилности на докторанти. През 2015-2020 г. докторантите по Агрохимия са участвали общо в 19 научни форума, от които 1 национален с международно участие и 18 в чужбина. Представени са общо 20 доклада и постери. Докторантите по „Агрохимия“ имат висока публикационна активност. Самостоятелно или в колектив са отпечатани общо 21 публикации, в т.ч. 13 броя в реферирани списания и 8 броя в нереперирани списания. Няма публикации в издания с импакт фактор. *Брой изходящи мобилности на докторанти по Еразъм + и по други програми - 0. Участия в научни форуми на 1 докторант - 6,33 броя. Брой представени доклади и/или постери пред научни форуми на 1 докторант – 6,67. Брой публикации на 1 докторант – 7,0. Брой публикации в реферирани списания на 1 докторант – 4,33.*

4.1.4. Учебно-информационният отдел в АУ администрира обучението на докторантите. В личните досиета се събира документацията от момента на зачисляване на докторанта до момента на завършване на докторантурата. През отчетния период по научна специалност „Агрохимия“ са обучавани 3 докторанти в редовна форма на обучение, от които двама докторанти успешно са защитили, а един е отчислен с право на защита. Един от успешно защитилите докторанти по „Агрохимия“ понастоящем заема академичната длъжност главен асистент в АУ-Пловдив, катедра Земеделие и Хербология, а вторият работи във фирма в областта на земеделието.

Брой обучавани докторанти – 3. Брой зачислени докторанти през последните 5 г. – 1. Брой защитили докторанти през последните 5 г. – 2. Дял на редовните докторанти спрямо общия брой – 100 %. Брой докторанти, продължили академична кариера след успешна защита - 1 (33,3%).

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

В АУ-Пловдив въз основа на националното законодателство са разработени процедури и вътрешно нормативни документи, създадена е и функционира информационна система, която обхваща целия „жизнен цикъл“ на докторанта. За периода на акредитация по научната специалност „Агрохимия“ успешно са обучавани 3 докторанти в редовна форма на обучение.

АУ подпомага и стимулира включването на докторанти в изпълнението на научноизследователски проекти. За периода 2015-2020 г. обучаваните редовни докторанти по научната специалност не са участвали в научноизследователски проекти.

Мобилността на докторантите в АУ-Пловдив се стимулира чрез европейски и университетски програми, по двустранни договорености за сътрудничество. За отчетния период няма реализирани изходящи мобилности на докторанта по научната специалност за обучение или за практика, не са проведени научни изследвания в други български или чуждестранни ВУ. Докторантите по Агрохимия са участвали общо в 19 научни форума, от които 1 национален с международно участие и 18 в чужбина. Представени са общо 20 доклада и постери. Публикационната активност на докторантите е висока. Самостоятелно или в колектив са отпечатани общо 21 публикации, в т.ч. 13 броя в реферирани списания. Няма публикации в издания с импакт фактор.

През акредитационния период по научна специалност „Агрохимия“ във ФА са обучавани 3 докторанти в редовна форма на обучение, от които двама докторанти успешно са защитили, а един е отчислен с право на защита. Един от защитилите докторанти по „Агрохимия“ понастоящем заема академичната длъжност главен асистент в АУ-Пловдив, катедра Земеделие и Хербология, а вторият работи във фирма, свързана със земеделието.

Стандарт 5. „Преподавателски състав“

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитието на институцията

5.1.1. Подготовката на докторантите се осъществява от преподаватели с необходимия профил и висока квалификация по докторската програма. Първичното звено, в което се реализира обучението по докторската програма по Агрохимия през 2015-2020 г. разполага с **четирима хабилитирани преподаватели - 2-ма професори на основен трудов договор с необходимата квалификация по научната специалност и 2-ма доценти с компетенции по специалността**. През отчетния период е налице академично израстване на състава на катедра Агрохимия и Почвознание. Успешно са приключени 1 процедура за професор по агрохимия и 1 за главен асистент по Почвознание.

5.1.2. В катедра Агрохимия и Почвознание при ФА на АУ-Пловдив на основен трудов договор работят четирима хабилитирани преподаватели и четирима главни асистенти с ОНС „Доктор“. През отчетния период хабилитираните преподаватели от катедрата участват в общо 21 научноизследователски и образователни проекта, от които 4 проекта са финансирани от Фонд „Научни изследвания“ на АУ, 1 национален, 9 международни, 3 с външно финансиране, 4 проекта са съвместни с Тракийски университет, Стара Загора. Публикационната активност на хабилитираните и нехабилитираните преподаватели от катедра Агрохимия и Почвознание с квалификация по докторската програма за 2015-2020 г. е висока – общо 192 научни публикации. Повече от половината от публикациите през отчетния период (61%) са в списания, индексирани в Web of Science и/или Scopus и/или SJR. Публикациите само на хабилитирания академичен състав са общо 106, от които 8 броя са в списания с импакт фактор, 14 в списания с импакт ранг, 46 броя са в реферирани списания без импакт ранг, в материали от конференции са 29 научни статии. Преподавателите са публикували 1 учебник и 2 ръководства със специфична тематика по научната специалност, имат 2 защитени патента. През отчетния

период в катедра Агрохимия и Почвознание са регистрирани 286 цитирания на публикации общо за преподавателския състав, вкл. четирима главни асистенти с квалификация по докторската програма, от които 42,3% са в списания, индексирани в Web of Science и/или Scopus. Висока е степента на разпознаваемост на научните резултати на хабилитираните преподаватели в областта на научна специалност „Агрохимия” – общо 195 броя цитирания, от които в списания с импакт фактор или импакт ранг – 102 броя. В реферирани списания без импакт фактор са установени 32 броя цитирания.

Брой участия в научни проекти на 1 хабилитиран преподавател – 5,25; Общ брой публикации на 1 хабилитиран преподавател – 26,5; Брой публикации в списания с IF (Web of Science) и с SJR (Scopus) на 1 хабилитиран преподавател – 5,5; Общ брой цитирания на 1 хабилитиран преподавател – 48,8; Брой цитирания в списания с IF и с SJR на 1 хабилитиран преподавател – 25,5.

5.1.3. Преподавателите, обучаващи по специалността, са участвали с научни резултати в 12 научни форума в страната и в 44 в чужбина. Осъществени са участия и в 5 образователни международни проекти по програма Erasmus+. Атестація за успешните изяви на членовете на академичния състав на катедра Агрохимия и Почвознание са подготвените 45 рецензии/оценки на научни публикации в реномирани български и чуждестранни списания и доклади на конференции. Реализирани са общо 24 участия с рецензии и становища в Научни журита по конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности. Академичният състав на катедра Агрохимия и Почвознание осъществява административна дейност, има членства в редакционните колегии на специализирани научни списания, комисии и дружества в професионалната област. *Брой участия в научни форуми на 1 хабилитиран преподавател - 14,0.*

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Обучението на докторантите по научна специалност „Агрохимия” през 2015-2020 г. се осъществява от четирима хабилитирани преподаватели - двама професори на ОТД с необходимата квалификация по научната специалност и двама доценти с компетенции по специалността.

Хабилитираните преподаватели участват общо в 21 научноизследователски и образователни проекта, от които 9 са международни, 1 е национален. За периода 2015-2020 г. научната продукция на хабилитирания състав и преподавателите с ОНС “Доктор” е общо 192 научни публикации. Публикациите на хабилитирания състав са общо 106, от които 8 броя са в списания с импакт фактор, 14 в списания с импакт ранг, 46 броя са в реферирани списания без импакт ранг, в материали от конференции са 29 научни статии. Публикувани са 1 учебник и 2 ръководства. Забелязани са общо 195 цитирания, от които в списания с импакт фактор или импакт ранг – 102 броя.

Академичният състав поддържа активна експертна и консултантска дейност в международни програми и мрежи, в редколегии на научни списания у нас и чужбина и в програмни комитети на международни научни форуми. Активно е участието в 12 научни форума в страната и в 44 форума в чужбина.

Стандарт 6. „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

6.1.1. АУ разполага с необходимата материално-техническа база за работа на докторантите. Опитното поле на катедра Агрохимия и Почвознание заема площ от 21 да, върху които се извеждат торови опити с полски и етерично-маслени култури. На полето има едноетажна сграда с учебна зала. На опитното поле на катедрата се залагат полските експерименти на преподавателите, обучаваните докторанти, специализанти и дипломанти. Към катедра Агрохимия и Почвознание има две научни лаборатории и Почвен музей. Те разполагат с богата научна колекция от промишлени торове и почвени образци, обхващащи цялото почвено разнообразие на нашата страна. Докторантите по Агрохимия могат да използват и други материални ресурси на центрове,

лаборатории и звена към АУ. Докторантите по Агрохимия разполагат с работни места в кабинетите и лабораториите на обучаващите катедри, с пълна компютърна и софтуерна осигуреност. Във всички зали, кабинети и лаборатории е осигурен свободен и неограничен достъп до интернет.

6.1.2. АУ - Пловдив предоставя материалната база и поема разходите по зачисляване, обучение (съгласно план-сметка) и защита на дисертационните трудове на докторантите в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата, в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторанти, определени от Министерския съвет.

6.1.3. Достъп на обучаващите се докторанти по Агрохимия до необходимите научни издания и бази данни се предоставя от Университетската библиотека. Към края на 2020 г. библиотечният фонд включва 196 946 библиотечни единици, във вид на книги, периодика, дисертации и дипломни работи, CD. Библиотеката е разположена на 1200 кв. м. площ; Студентска читалня – 30 места (от тях 12 компютърни места); Читалня „Периодика“ – 20 места (от тях 8 компютърни); Библиографски кабинет – 13 места; Заемна и регистратура – 13 места, в т.ч. 1 компютърно. Читалнята на разположение на студентите (докторантите) разполага с 10 автоматизирани работни места. Университетската библиотека осигурява достъп до значителен брой онлайн бази данни и справочници. Броят места в библиотеката към декември 2020 г. възлиза на общо 91 места, от които 76 читателски места (включително 21 компютъризирани) плюс 25 места за служебно ползване.

6.1.4. АУ осигурява и допълнително подпомагане на дейностите по подготовка и разработване на дисертационния труд, като с решения на УС на ЦНИ ежегодно се отпускат средства за конкурс „Подкрепа на докторски програми“. Резултатите от научно-изследователската дейност се представят от докторантите на ежегодни конференции, организирани от АУ. Общият брой на публикациите на докторантите за периода 2015-2020 г. е 21 (13 в реферирани издания без импакт фактор и 8 – в нереферирани издания).

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

АУ разполага с необходимата материално-техническа база за работа на докторантите. Опитното поле на катедра Агрохимия и Почвознание заема площ от 21 da. Ползваната лекционна, лабораторна и спортна база са приведени в съответствие със съвременните критерии за обучение на докторанти.

В АУ е осигурено провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове.

В АУ е осигурен достъп на докторантите до съответни научни издания и бази данни от Университетската библиотека, която включва 196 946 библиотечни единици. Броят места в библиотеката към декември 2020 г. възлиза на общо 91 места, от които 76 читателски места (включително 21 компютъризирани) плюс 25 места за служебно ползване.

АУ осигурява и допълнително подпомагане на дейностите по подготовка и разработване на дисертационния труд. Резултатите от научноизследователската дейност се представят от докторантите на ежегодни конференции, организирани в страната и в чужбина. Общият брой на публикациите на докторантите за периода 2015-2020 г. е 21 (13 в реферирани издания без импакт фактор и 8 – в нереферирани издания).

Стандарт 7. „Управление на информацията“:

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1. Съгласно факултетния принцип за прилагане на системата за качество във ФА е сформирана Комисия по качество, която подпомага ръководството по планиране, осъществяване и отчитане на дейностите по Системата за качество относно обучението на докторантите. Приемането и обновяването на учебната документация по докторските програми (индивидуален учебен план) се осъществява съгласно установения ред

в АУ-Пловдив. В хода на обучението по докторска програма Агрохимия основният формален източник на информация относно развитието и успеваемостта на докторантите са тримесечните, шестмесечните и годишните отчети, които докторантите изготвят. Всички докторанти участват в заседанията на КС и имат пряка възможност да изказват мнения и предложения относно провежданото обучение.

7.1.2. АУ предоставя публичен достъп до актуална информация относно качеството на провежданото обучение чрез официалната си интернет страница. В Учебно-информационния център се поддържа актуална информация за текущите процедури за придобиване на ОНС „Доктор“ и архивни данни за всяка приключила процедура. Рецензиите и становищата на членовете на Научното жури, както и авторефератите се публикуват на интернет страницата със свободен публичен достъп. За периода 2015–2020 г. двама докторанти по Агрохимия успешно придобиват ОНС „Доктор“.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

Във ФА е сформирана Комисия по качество, която подпомага ръководството по планиране, осъществяване и отчитане на дейностите по Системата за качество относно обучението на докторантите. Приемането и обновяването на учебната документация по докторските програми (индивидуален учебен план) се осъществява съгласно установения ред в АУ-Пловдив. Основният източник на информация относно развитието и успеваемостта на докторантите са тримесечните и годишните им отчети.

АУ предоставя публичен достъп до актуална информация относно качеството на провежданото обучение чрез официалната си интернет страница. За периода 2015–2020 г. двама докторанти по Агрохимия успешно придобиват ОНС „Доктор“.

Стандарт 8. „Информация за обществеността“:

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. Настоящите и бъдещите докторанти, всички заинтересовани страни и обществеността могат да получат ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за дейността във връзка с докторската програма по Почвознание/Агрохимия чрез електронната страница на АУ-Пловдив. Актуална информация за обучението на докторанти се публикува на страницата на АУ-Пловдив в подсекцията Студенти на раздела ОНС „Доктор“. Ежегодно АУ провежда среща с новозачислените докторанти, на която при желание могат да присъстват и научните ръководители. В сайта на АУ-Пловдив периодично се публикуват лицата, придобили ОНС „Доктор“.

8.1.2. Утвърдени са „Правила за организиране на студентската мобилност и за признаване на периодите на обучение и образователните кредити, придобити в други висши училища“, които уреждат процедурите за подбор на студенти, докторанти и преподаватели, както и механизмите за признаване на периодите за обучение и практика. Организирането и администрирането на дейностите за осигуряване на мобилност на докторантите на оперативното ниво се извършва от Еразъм офис. С оглед оптимално използване на съвременните канали за информация и социални мрежи Еразъм офисът поддържа Facebook групи. Докторантите по „Агрохимия“ не са осъществили изходяща мобилност.

8.1.3. АУ-Пловдив е организатор и съорганизатор на национални и международни конференции, открити семинари с български и международни представители на бизнеса. На електронната си страница АУ се публикуват покани за международни конгреси, конференции и симпозиуми, на които докторантите могат да представят резултатите от научно-изследователската си дейност. Резултатите от научноизследователските проекти, финансирани целево от държавния бюджет, се популяризират и чрез публикуване на информационни листове на уебсайта на АУ. За периода 2015-2020 г. докторантите са участвали в 19 научни форума (1 в България и 18 в чужбина).

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

Актуална информация за обучението на докторанти се публикува на страницата на АУ-Пловдив в подсекцията Студенти на раздела ОНС "Доктор".

За акредитирания период докторантите по „Агрохимия“ не са осъществили изходяща мобилност.

На електронната си страница АУ се публикуват покани за международни конгреси, конференции и симпозиуми, на които докторантите могат да представят резултатите от своята дейност. За периода 2015-2020 г. докторантите са участвали в 19 научни форума (1 в България и 18 в чужбина).

Стандарт 9. „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“:

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, преглед и актуализиране на докторантските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. АУ периодично преразглежда акредитираните си докторски програми. На оперативното ниво, мониторингът на докторската програма „Агрохимия“ се осъществява от катедра Агрохимия и Почвознание. Катедрата спазва специфични процедури за мониторинг, контрол, анализ, оценка и актуализация на учебната документация според действащата вътрешнонормативна уредба в АУ. Регулярен мониторинг на образователния процес по докторската програма се осигурява от заложените в ПРАС на АУ процедури на отчетност пред обучаващата катедра и Факултетния съвет.

9.1.2. С цел развитие и повишаване на търсенето и ефективността на ДП Агрохимия, академичния състав на катедра Агрохимия и Почвознание и на ФА полага усилия и извършва дейности в редица направления. Развитието на научните постижения в съответната област дава възможност да се актуализира познанието на докторантите и да се развият нови направления в научната тематика. Пряко следствие от подбора на научноизследователската тема е участието на докторантите в изпълнението на проекти по даден проблем.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

АУ периодично преразглежда акредитираните си докторски програми. На оперативното ниво мониторингът на ДП „Агрохимия“ се осъществява от катедра Агрохимия и Почвознание.

С цел развитие и повишаване на търсенето и ефективността на ДП „Агрохимия“, академичният състав на катедра Агрохимия и Почвознание и на ФА полага усилия и извършва дейности в основни направления.

Стандарт 10. „Циклично външно осигуряване на качеството“:

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1. Основната форма на външно одитиране на качеството на провежданото обучение по докторските програми във ФА на АУ-Пловдив са процедурите на акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол, извършвани периодично от НАОА. Проведен е външен одит за съответствие на СУК с международния стандарт за управление на качеството ISO 9001:2015 от независима компания „МТ КОНСУЛТ“.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

Важна външна оценка на докторските програми се реализира от НАОА при извършването на акредитацията на докторската програма.

SWOT MATRIX

ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ	
СИЛНИ СТРАНИ (+)	СЛАБИ СТРАНИ (-)
<p>Обучението по научна специалност „Агрохимия“ е в съответствие с мисията и целите на АУ – Пловдив и съвременните тенденции в научната специалност, извършва се съобразно действащото законодателство и при стриктно спазване на нормативната база.</p> <p>През акредитационния период няма констатирани прояви на изпитни измами и плагиатство. Няма заявени жалби за допускане на дискриминация спрямо докторанти.</p> <p>Има разработени и оповестени методически процедури за разработване, одобряване и периодично обновяване на учебната документация за ОНС „Доктор“.</p> <p>Прилагат се ясни и публично оповестени методи за оценяване – чрез полагане на изпити и чрез годишния отчет на докторанта.</p> <p>През периода на акредитация няма депозирани жалби от докторанти, обучавани по докторската програма.</p> <p>През акредитационния период по научна специалност „Агрохимия“ са обучавани 3 докторанти в редовна форма на обучение, от които двама докторанти успешно са защитили, а един е отчислен с право на защита.</p> <p>Докторантите по Агрохимия са участвали общо в 19 научни форума и са публикували общо 21 научни труда.</p> <p>През 2015-2020 г. обучаващото звено разполага с двама професори с необходимия профил и квалификация по научна специалност „Агрохимия“ и двама доценти на ОТД с компетенции по научната специалност.</p> <p>Висока публикационна активност и цитируемост с достатъчен дял на реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science публикации и цитирания.</p> <p>АУ – Пловдив разполага с необходимата специализирана материално-техническа и информационна база за обучение по докторската програма.</p>	<p>За отчетния период няма реализирани мобилности на докторанти по научната специалност за обучение или за практика, не са проведени научни изследвания в други български или чуждестранни ВУ.</p>
ВЪНШНИ ФАКТОРИ	
ВЪЗМОЖНОСТИ (+)	ЗАПЛАХИ (-)
<p>Докторската програма „Агрохимия“ е съвместима с програмите на ВУ със същата специалност на обучение в страната и чужбина, което поощрява мобилността на докторантите.</p> <p>Мобилността на докторантите в АУ-Пловдив се стимулира чрез европейски и университетски програми, по двустранни договорености за сътрудничество с множество чуждестранни университети.</p> <p>АУ – Пловдив стимулира творческата дейност на докторантите.</p> <p>Основната форма на външно одитиране на качеството на провежданото обучение по докторската програма са процедурите на акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол, извършвани периодично от НАОА.</p>	

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, ПКАНВМ предлага на **Акредитационния съвет на НАОА** да даде програмна акредитация на **докторска програма „Агрохимия“** от професионално направление 6.1. Растениевъдство, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина в **Аграрен университет – Пловдив**.

5. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

---

1. Да се активизира международния научен обмен за докторанти и за преподавателите, обучаващи докторанти по научна специалност „Агрохимия“.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане

Председател на ПКАНВМ:

(проф. дн Т. Кертиков)

ПРИЛОЖЕНИЯ:

А. Задължителни таблици

Таблица 1. Списък на докторантите по докторска програма „Агрохимия“ в катедра Агрохимия и Почвознание за периода 2015-2020 г.

Имена	Научен ръководител	Дата на зачисляване на докторанта	Форма на докторантура	Тема на дисертацията	Срок на завършване на докторантурата
Нешо Стоянов Нешев	Проф. Иван Манолов	25.08.2013г.	редовна	Влияние на минералното торене върху продуктивността и качеството на картофите	Защита: 2016 г.
Любена Елкова Кузманова	Проф. Светла Костадинова	25.08.2013г.	редовна	Ефективност на минералното хранене при пивоварен ечемик	Защита: 2016 г.
Иван Димитров Велинов	Проф. Светла Костадинова и доц. Живко Тодоров	01.03.2017 г.	редовна	Влияние на азотното торене върху добива и качеството на сорго за зърно	Отчислен с право на защита: 2021 г.

Таблица 2. Преподаватели на ОТД с квалификация по докторска програма „Агрохимия“ в катедра Агрохимия и Почвознание за периода 2015-2020 г.

№	Звание, степен, име, фамилия	Научно направление	Научна специалност, по която е придобита последната академична длъжност
Хабилитирани преподаватели по научна специалност „Агрохимия“			
1.	Проф. д-р Светла Костадинова	6.1 Растениевъдство	Агрохимия
2.	Проф. д-р Иван Манолов	6.1 Растениевъдство	Агрохимия
Хабилитирани преподаватели с компетенции по научна специалност „Агрохимия“			
3.	Доц. д-р Красимир Трендафилов	6.1. Растениевъдство	Почвознание
4.	Доц. д-р Рада Попова	6.1. Растениевъдство	Почвознание